

Het Handvest van Leipzig betreffende duurzame Europese steden

Dit handvest werd opgesteld tijdens de informele bijeenkomst van de ministers van stedelijke planning en territoriale cohesie (Leipzig 24/25 mei)

PREAMBULE

Het "Handvest van Leipzig betreffende duurzame Europese steden" is een document van de lidstaten, dat opgesteld is met de transparante inbreng van tal van Europese stakeholders. Vanuit het besef van de uitdagingen en mogelijkheden, alsook van de verschillende historische, economische, sociale en milieu-achtergronden van de Europese steden, zijn de ministers van de lidstaten die verantwoordelijk zijn voor stedelijke ontwikkeling tot overeenstemming gekomen over gemeenschappelijke beginselen en strategieën ten behoeve van stedelijk-ontwikkelingsbeleid. De ministers zeggen toe om:

- in hun onderscheidenlijke landen een politieke discussie op te starten over de vraag hoe de beginselen en strategieën van dit handvest in nationaal, regionaal en lokaal ontwikkelingsbeleid kunnen worden geïntegreerd,
- werk te maken van geïntegreerde stedelijke ontwikkeling en bijbehorende bestuurlijke uitvoering en daartoe een nationaal netwerk op te zetten, en
- de invoering te promoten van een evenwichtige territoriale organisatie die op een Europese polycentrische stedelijke structuur is gebaseerd.

De ministers bedanken bij deze het huidige Duitse voorzitterschap voor de voorbereiding van het verslag "Integrated urban development as a prerequisite for successful urban sustainability" en de studies "Strategies for upgrading the physical environment in deprived urban areas", "Strengthening the local economy and local labour market policy in deprived urban areas", "Proactive education and training policies on children and young people in deprived urban areas" en "Sustainable urban transport and deprived urban areas", met alle daarbij genoemde voorbeelden van goede praktijken in Europa. Deze studies zullen steden, ongeacht hun omvang, van dienst zijn bij de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van de beginselen en strategieën die in dit handvest genoemd worden.

De ministers verklaren hierbij het volgende:

Wij, de ministers van de lidstaten van de Europese Unie die verantwoordelijk zijn voor stedelijke ontwikkeling, beschouwen de Europese steden, die zich, ongeacht hun omvang, in de loop van de geschiedenis als zodanig hebben ontwikkeld als waardevol en in economisch, sociaal en cultureel opzicht onvervangbaar.

Met het oog op de bescherming, versterking en verdere ontwikkeling van onze steden, spreken wij onze volledige steun uit voor de EU-strategie ten behoeve van duurzame ontwikkeling, waarbij wordt voortgebouwd op het Actieprogramma van Lille, de Stedelijke verworvenheden van Rotterdam en het Akkoord van Bristol. In dit verband moeten alle dimensies van duurzame

ontwikkeling gelijktijdig en met hetzelfde gewicht aan de orde komen. Dat wil onder meer zeggen economische welvaart, sociaal evenwicht en een gezond milieu. Voorts moet aandacht worden besteed aan de culturele en gezondheidsaspecten. Daarbij dient men tevens oog te hebben voor de kracht van het nationale institutionele bestel.

De Europese steden beschikken over unieke culturele en architectonische kwaliteiten, een sterk sociaal absorptievermogen en uitzonderlijke mogelijkheden voor economische ontwikkeling. Zij vormen centra van kennis en bronnen van groei en innovatie. Zij hebben evenwel ook te kampen met demografische problemen, maatschappelijke ongelijkheid, sociale uitsluiting van bepaalde bevolkingsgroepen en een gebrek aan betaalbare en geschikte woonmogelijkheden, alsook met milieuproblemen. Op de lange termijn kunnen de steden hun in de Lissabonstrategie beschreven functie van motor van sociaal vooruitgang en economische groei echter uitsluitend vervullen wanneer wij er in slagen het sociale evenwicht in een stad en tussen steden te behouden en ervoor zorgen dat hun culturele diversiteit blijft bestaan. Daarnaast dienen wij te verzekeren dat er op het gebied van stadsplanning, architectuur en milieu sprake is van hoge kwaliteit.

Voorts hebben wij steeds meer behoefte aan holistische strategieën en gecoördineerde maatregelen van alle personen en instellingen die bij het stedelijk-ontwikkelingsproces betrokken zijn. Dat proces gaat verder dan de grenzen van afzonderlijke steden. Ieder bestuursniveau (lokaal, regionaal, nationaal en Europees) is verantwoordelijk voor de toekomst van onze steden. Daarom moet de coördinatie van sectorale beleidsgebieden worden verbeterd en dient er een nieuw gevoel van verantwoordelijkheid voor geïntegreerd stedelijk-ontwikkelingsbeleid te komen ten einde dit "multi-levelbestuur" werkelijk efficiënt te maken. Ook dient ervoor te worden gezorgd dat de beleidsuitvoerders op alle niveaus over de generieke en horizontale vaardigheden en kennis beschikken die nodig zijn om de steden tot duurzame gemeenschappen uit te bouwen.

Wij kunnen ons ten zeerste vinden in de opmerkingen en aanbevelingen die vervat zijn in de Territoriale agenda van de Unie en het werk van de Europese instellingen, die een geïntegreerde visie op stedelijke kwesties promoten. Ook vormen de Verplichtingen van Aalborg een waardevolle bijdrage tot strategische en gecoördineerde actie op lokaal niveau. Verder verdienen bijval de conclusies van het "European Forum for Architectural Policies on Building Culture" (27 april 2007). Ook wordt nota genomen van het Europees handvest "Network Vital Cities".

Wij bevelen het volgende aan:

I. Meer geïntegreerde benaderingen van stedelijk-ontwikkelingsbeleid

Geïntegreerd stedelijk-ontwikkelingsbeleid houdt in dat op hetzelfde moment en op faire wijze aandacht wordt besteed aan de zorgen en belangen die relevant zijn voor stedelijke ontwikkeling. Geïntegreerd stedelijk-ontwikkelingsbeleid betekent dat het ruimtelijke, sectorale en het tijdelijke aspect van de sleutelgebieden van stadsbeleid worden gecoördineerd. Daarbij is de betrokkenheid van de economische actoren, stakeholders en de burgers cruciaal. Geïntegreerd stedelijk-ontwikkelingsbeleid is een *conditio sine qua non* voor de tenuitvoerlegging van de duurzame-

ontwikkelingsstrategie van de EU. Tenuitvoerlegging daarvan is een taak van Europese dimensie, maar daarbij moet wel rekening worden gehouden met de lokale omstandigheden en behoeften, en verder dient men oog te hebben voor voor subsidiariteit.

Vergemakkelijking van het verenigen van belangen door geïntegreerd stedelijk-ontwikkelingsbeleid vormt een goede basis voor consensus tussen de staten, regio's, steden, burgers en het bedrijfsleven. Door kennis en financiële middelen te bundelen kunnen de schaarse overheidsgelden efficiënter worden gebruikt, en zullen publieke en particuliere investeringen beter worden gecoördineerd. Dit geïntegreerde beleid omvat dus ook actoren van buiten de overheid en geeft de burgers de mogelijkheid om actief mee te werken aan hun direct leefmilieu. Ook kan met de desbetreffende maatregelen worden gezorgd voor meer planning en kunnen investeringen met meer zekerheid worden omgeven.

Wij bevelen aan dat de Europese steden overwegen om geïntegreerde ontwikkelingsprogramma's voor de stad als geheel op te stellen. Met dergelijke op tenuitvoerlegging gerichte planningsinstrumenten

- zouden de sterke en zwakke punten van steden en gemeenschappen op basis van een analyse van de huidige situatie moeten worden aangegeven,
- zouden samenhangende ontwikkelingsdoelstellingen voor stedelijke gebieden moeten worden gedefinieerd en dient een totaalvisie voor de stad te worden ontwikkeld,
- zouden de verschillende buurt-, sectorale en technische plannen en beleidsmaatregelen moeten worden gecoördineerd, en dient er tevens voor te worden gezorgd dat de geplande investeringen ertoe bij zullen dragen dat er binnen het stedelijk gebied sprake is van evenwichtige ontwikkeling,
- zou het gebruik van publieke en particuliere financiële middelen moeten worden gecoördineerd en ruimtelijk worden toegespitst, en
- zou binnen de regio op lokaal en stadsniveau moeten worden gecoördineerd. Voorts zouden burgers en andere partners die significant kunnen bijdragen aan de toekomstige economische, sociale, culturele en milieukwaliteit van ieder gebied daarbij moeten worden betrokken.

Binnen de regio's moet de coördinatie op lokaal en stedelijk niveau dus worden versterkt. Doelstelling daarbij is een op gelijkheid gebaseerd partnerschap tussen steden en plattelandsgebieden alsook tussen kleine, middelgrote en grote steden en agglomeraties. Kwesties in verband met stedelijke ontwikkeling en de desbetreffende besluiten moeten niet meer uitsluitend op het niveau van een individuele stad worden benaderd. De steden zouden het brandpunt moeten zijn van regionale ontwikkelingsplannen en verantwoordelijkheden op zich moeten nemen voor territoriale samenhang. Het zou in dit verband dus nuttig zijn indien de steden nauwer met elkaar op Europees niveau zouden samenwerken.

Geïntegreerd beleid biedt in dit verband een serie instrumenten die reeds hun waarde hebben bewezen in een groot aantal Europese steden waar moderne, op samenwerking en efficiënt bestuur gebaseerde structuren zijn ontwikkeld. Deze zijn onmisbaar voor de verhoging van het concurrentievermogen van de Europese steden. In een vroegtijdig stadium wordt dan namelijk de coördinatie verbeterd op het gebied van huisvesting, economie, infrastructuur en diensten, waarbij onder meer rekening wordt gehouden met de gevolgen van de huidige vergrijzing en migratie en met de randvoorwaarden voor het energiebeleid.

Wij achten in het kader van een geïntegreerd stedelijk-ontwikkelingsbeleid de volgende strategieën essentieel voor de versterking van de concurrentiekracht van de Europese steden:

Creëren en beschermen van kwalitatief hoogwaardige openbare ruimten

De kwaliteit van openbare ruimten, aangelegde stedelijke landschappen en architectuur en stedelijke ontwikkeling spelen een belangrijke rol ten aanzien van de leefomstandigheden van de stedelijke bevolking. Deze kwaliteit heeft een zekere invloed op vestiging en is daarom van belang voor het aantrekken van kennisondernemingen, gekwalificeerde en creatieve arbeidskrachten en toerisme. Daarom moet de interactie tussen architectuur, planning van de infrastructuur en stadsplanning worden opgevoerd teneinde aantrekkelijke, gebruiksvriendelijke openbare ruimten te creëren en tot een hoge standaard te komen in termen van leefmilieu, m.a.w. een "Baukultur". "Baukultur" moet worden geïnterpreteerd in de breedste zin des woords, d.w.z. als het geheel van culturele, economische, technologische, maatschappelijke en ecologische aspecten die van invloed zijn op de kwaliteit van plannen en bouwen. Deze benadering mag echter niet beperkt blijven tot openbare ruimten. Die "Kultur" is namelijk ook een "must" voor de stad als geheel en het omliggende gebied. Zowel de steden als de overheid moeten in dit verband hun invloed uitoefenen. Dit is met name van belang voor het behoud van het architectonische erfgoed. Historische gebouwen, openbare ruimten en de stedelijke en bouwkundige waarde ervan dienen behouden te blijven.

Het creëren en beschermen van functionele en goed ontworpen stedelijke ruimten, infrastructuur en diensten is een taak die gezamenlijk moet worden vervuld door de staat, de lokale en regionale autoriteiten, de burgers en het bedrijfsleven.

Moderniseren van infrastructuurnetwerken en verbeteren van de energie-efficiëntie

Duurzaam, toegankelijk en betaalbaar stadsvervoer met gecoördineerde aansluiting op regionale vervoersnetwerken kan een essentiële bijdrage leveren tot de kwaliteit van het leven, de aantrekkelijkheid als vestigingsplaats en het milieu. Daarbij moet speciale aandacht uitgaan naar het beheer van verkeersstromen en het koppelen van transportmodaliteiten, inclusief infrastructuur voor fietsers en voetgangers. Het stadsvervoer moet worden afgestemd op de verschillende eisen betreffende huisvesting, bedrijfsgebieden, het milieu en openbare plaatsen.

Voorts moet de technische infrastructuur, met name watervoorziening, riolering en andere netwerken, in een vroeg stadium worden verbeterd en worden aangepast aan veranderende behoeften teneinde te voldoen aan toekomstige criteria voor een hoogwaardig leven in de stad.

Efficiënt energiegebruik en economisch gebruik van natuurlijke hulpmiddelen zijn essentiële voorwaarden voor duurzame openbare diensten. In zowel bestaande als nieuwe gebouwen dient energie efficiënter te worden gebruikt. Woningrenovatie kan een belangrijke impact hebben op energie-efficiëntie en de levenskwaliteit van de bewoner. In dit verband moet speciale aandacht uitgaan naar geprefabriceerde, oude gebouwen van geringe kwaliteit. Optimale en goed functionerende infrastructuurnetwerken en energie-efficiënte gebouwen zullen de kosten voor bedrijven en particulieren doen dalen.

Een compacte vestigingsstructuur vormt een belangrijke basis voor efficiënt en duurzaam gebruik van middelen. Daarbij vormen ruimtelijke ordening en stadsplanning de sleutel, waarbij door streng toezicht op het beschikbaar stellen van bouwgrond en speculatie ongebreidelde stadsuitbreiding wordt vermeden. Tot op heden bleek het op lange termijn bijzonder goed te werken om strategieën voor huisvesting, werkgelegenheid, onderwijs, andere voorzieningen en recreatief gebruik in stedelijke wijken te combineren.

Steden moeten zorgen voor een goede kwaliteit van leven van hun inwoners hun aantrekkelijkheid voor bedrijven vergroten. Daarbij dienen zij gebruik te maken van geavanceerde ICT op het gebied van onderwijs, werkgelegenheid, sociale diensten, gezondheid, veiligheid en zekerheid. Verder dienen zij aan bestuurlijke verbetering te werken.

Ook moeten steden kunnen inspelen op de aan klimaatveranderingen verbonden gevaren. Middels goed ontworpen en geplande stedelijke ontwikkeling kan worden gezorgd voor een relatief koolstofvrije manier om groei te bevorderen, het milieu te beschermen en CO₂-emissies terug te dringen. Steden kunnen dat doen door innovatief te werken aan preventie en aanpassingsmaatregelen, die op hun beurt weer bijdragen tot het opkomen van nieuwe industrieën en productie met een lage uitstoot.

Proactieve innovatie en onderwijsbeleid

In steden wordt veel kennis gecreëerd en gedeeld. Wil men het potentieel op dit gebied ten volle benutten, dan dient men zich te richten op de kwaliteit van het schoolonderwijs en de daaraan voorafgaande fase, en op de binnen de onderwijs- en opleidingsstelsels bestaande en door sociale en culturele netwerken geboden overdrachtsmogelijkheden. Verder hangen de mogelijkheden voor permanente educatie af van het gehalte van universiteiten, niet-universitaire onderzoeksinstellingen en transernetwerken tussen bedrijfsleven en de wetenschappelijke gemeenschap.

Dit alles kan worden verbeterd door geïntegreerd stedelijk-ontwikkelingsbeleid, waarbij bijv. de stakeholders worden samengebracht middels ondersteuning van netwerken en optimalisering van vestigingsstructuren. Ook wordt de sociale en de interculturele dialoog door een dergelijk geïntegreerd beleid bevorderd.

Geïntegreerde stedelijke ontwikkelingsstrategieën, gemeenschappelijk ontwikkelingsbeheer en goed bestuur kunnen bijdragen tot doelmatige benutting van het potentieel van de Europese steden. Dit geldt met name ten aanzien van concurrentiekracht en groei en het terugdringen van dispariteiten binnen en tussen wijken. Verder wordt de burgers daarmee een mogelijkheid geboden om in maatschappelijk en democratisch opzicht te participeren.

II. Binnen de stad als geheel dient speciale aandacht uit te gaan naar achtergestelde wijken.

De steden moeten het hoofd bieden aan grote uitdagingen, met name veranderingen in economische en sociale structuren en globalisering. Vooral werkloosheid en sociale uitsluiting vormen hier specifieke problemen. Binnen een stad kunnen namelijk grote verschillen bestaan tussen de economische en maatschappelijke mogelijkheden in de afzonderlijke wijken, en hetzelfde geldt voor verschillen in milieukwaliteit. Verder is het zo dat maatschappelijke verschillen en economische scheefgroei vaak toenemen, waarmee afbreuk aan de stabiliteit van een stad wordt gedaan. De beste garantie om de veiligheid binnen onze steden te handhaven is een beleid dat is gericht op sociale integratie en waarmee wordt bijgedragen tot het terugdringen van ongelijkheden en het vermijden van sociale uitsluiting.

Een degelijk sociaal huisvestingsbeleid kan efficiënt zijn om deze doelstellingen betreffende sociale samenhang en integratie binnen steden en stedelijke gebieden te verwezenlijken. Gezonde, adequate en betaalbare woningen kunnen de wijken in kwestie voor zowel jonge als oudere mensen aantrekkelijk maken. Dat draagt bij tot de stabiliteit in de wijk.

Het verdient de voorkeur om vroege waarschuwingssignalen op te pikken en dus op tijd efficiënte maatregelen te nemen. Daarmee worden middelen bespaard. Glijdt een gebied eenmaal af, dan gaat het met veel meer kosten en moeilijkheden gepaard om die tendens weer om te draaien. Het is de taak van de overheid om de bewoners in de desbetreffende gebieden uitzicht op en prikkels voor verbetering te bieden. Actieve betrokkenheid van de bewoners en een intensievere dialoog tussen de politici, de inwoners en het bedrijfsleven zijn cruciaal voor het vinden van de beste oplossing voor ieder stedelijk probleemgebied.

In het licht van het bovenstaande achten wij de volgende strategieën, die moeten worden ingebed in een geïntegreerd stedelijk-ontwikkelingsbeleid, essentieel voor achtergebleven stadswijken:

Verbetering van de gebouwde omgeving

Economische activiteit en investeringen enerzijds en kwalitatief hoogwaardige stedelijke structuren, een gezond milieu en een moderne en efficiënte infrastructuur en faciliteiten anderzijds zijn nauw met elkaar verbonden. Daarom is het nodig om het bestaande woonpotentieel in achtergebleven wijken te verbeteren op het gebied van ontwerp, bouwkwaliteit en energie-efficiëntie. Verbeteringen op het gebied van huisvestingsstandaarden voor nieuwe gebouwen en voor oude geprefabriceerde gebouwen van lage kwaliteit herbergen de meeste mogelijkheden om het energiegebruik binnen de Unie efficiënter te maken en daarmee klimaatverandering te bestrijden.

Willen wij meer lange-termijninvesteringen ten behoeve van de verbetering van het natuurlijke milieu, dan dienen deze ingebed te worden in een duurzame strategie die onder andere publieke en particuliere "follow-up"-investeringen omvat.

Versterking van de lokale economie en het lokale arbeidsmarktbeleid

Bij het nemen van maatregelen om voor economische stabilisering in achteropgeraakte wijken te zorgen moet ook gebruik worden gemaakt van de economische krachten in de wijken zelf. In dat verband dient bij arbeidsmarkt- en economisch beleid, dat op de behoeften van de afzonderlijke wijken is toegesneden, gebruik te worden gemaakt van de juiste instrumenten. Doelstelling is om banen te creëren en te behouden en het opstarten van een onderneming te vergemakkelijken. Daarbij moet met name worden gezorgd voor meer toegangsmogelijkheden tot de lokale arbeidsmarkten door te zorgen voor op de vraag naar arbeid afgestemde opleidingen. Ook moet meer gebruik worden gemaakt van de werkgelegenheids- en opleidingsmogelijkheden die aan verschillende etnische groeperingen worden geboden.

De Europese Unie, de lidstaten en de steden worden opgeroepen om voor betere voorwaarden en instrumenten te zorgen teneinde de lokale economie en dus de lokale arbeidsmarkten te versterken. Zulks met name door het promoten van de sociale economie en het verlenen van diensten die de bevolking ten goede komen.

Proactief onderwijs- en opleidingsbeleid voor kinderen en jongeren

Cruciaal startpunt voor het verbeteren van de situatie in achtergebleven wijken is werken aan onderwijs en opleiding binnen de plaatselijke gemeenschap in combinatie met proactief beleid ten behoeve van kinderen en jongeren.

Er dienen in armere wijken meer en betere onderwijs- en opleidingsmogelijkheden te komen. Deze moeten worden gericht op de behoeften en het wegwerken van achterstanden van de aldaar wonende kinderen en jongeren. Maatgericht beleid ten behoeve van kinderen en jongeren in hun leefomgeving moet bijdragen tot verbetering van de vooruitzichten van deze doelgroep om maatschappelijk te

participeren en hun ambities te verwezenlijken, en moet ook op lange termijn voor gelijke kansen zorgen.

Bevordering van efficiënt en betaalbaar stadsvervoer

Veel achterstandswijken hebben ook nog eens te maken met slechte vervoersverbindingen en milieuproblemen, waardoor hun aantrekkelijkheid wordt verlaagd. Door een efficiënt en betaalbaar openbaar vervoersysteem op poten te zetten zullen de bewoners van deze wijken gelijke kansen krijgen op het gebied van mobiliteit en toegankelijkheid, en daar hebben zij alle recht op.

Daartoe moeten de vervoersplanning en het verkeersbeheer in deze gebieden meer worden toegespitst op het terugdringen van de negatieve milieuaspecten van vervoer. Verder moet het transport dusdanig worden georganiseerd dat deze wijken beter kunnen integreren in de stad of regio als geheel. Daarvoor zijn tevens adequate netwerken voor fietsers en voetgangers nodig.

Hoe meer men erin zal slagen om dergelijke wijken economisch te stabiliseren, hen maatschappelijk te integreren en de natuurlijke leefomgeving en de vervoersinfrastructuur te verbeteren, des te groter de kans dat onze steden plaatsen zullen blijven van maatschappelijke vooruitgang, groei en innovatie op lange termijn.

Wij benadrukken het volgende:

Stedelijk ontwikkelingsbeleid dient een nationale aangelegenheid te zijn en er moeten prikkels komen voor innovatieve oplossingen zeker op dat niveau, maar ook op andere niveaus.

Europese steden hebben behoefte aan ruimte voor maatregelen om op verantwoorde wijze hun taken uit te voeren, alsook aan een gezonde financiële basis ten behoeve van stabiliteit op lange termijn. Daarom ook is het van belang dat de lidstaten de Europese Structuurfondsen kunnen benutten voor substantiële en geïntegreerde stedelijke ontwikkelingsprogramma's. Daarbij moet vooral worden gekeken naar specifieke moeilijkheden en mogelijkheden, alsook naar de specifieke nationale kenmerken. Voorzover dat nog niet het geval is, zouden de lokale autoriteiten de nodige vaardigheden en efficiëntie moeten ontwikkelen om geïntegreerd stedelijk ontwikkelingsbeleid ten uitvoer te leggen, zulks ook met het oog op het verwezenlijken van kwaliteit en duurzaamheid in de gebouwde omgeving.

De nieuwe EU-initiatieven JESSICA en JEREMIE dienen ter ondersteuning van het invoeren van stedelijke-ontwikkelingsfondsen en fondsen voor het MKB. Daarbij wordt gebruik gemaakt van financiële instrumenten om particulier kapitaal aan te trekken voor de uitvoering van geïntegreerde stedelijke-ontwikkelingsstrategieën. Deze initiatieven bieden goede mogelijkheden om de efficiëntie van de conventionele nationale en Europese fondsen te verhogen.

Voorts dienen de nationale ministeries zich meer bewust te zijn van de grote mogelijkheden van steden om nationale, regionale en lokale ambities te verwezenlijken én van de impact van hun beleid op stedelijk niveau. Ook moeten de activiteiten van de verschillende departementen die gevolgen voor de steden hebben beter op elkaar afgestemd en geïntegreerd worden zodat zij elkaar aanvullen in plaats van te conflicteren.

Wij benadrukken het belang van systematische en gestructureerde uitwisseling van ervaring en kennis op het gebied van duurzame stedelijke ontwikkeling. Daarnaast wordt de Commissie verzocht om de resultaten van de uitwisseling van goede praktijkvoorbeelden, die op basis van de richtsnoeren van dit handvest geschiedt, te presenteren tijdens een conferentie die in het kader het initiatief "Regio's voor economische veranderingen" zal worden georganiseerd. Verder bestaat er behoefte aan een Europees platform om *best practices* statistieken, vergelijkende studies, evaluaties, peer reviews, en andere onderzoeksgegevens op stedelijk gebied te bundelen en uit te bouwen. Zulks om de actoren die betrokken zijn bij stedelijke ontwikkeling op alle niveaus en in alle sectoren te ondersteunen. Ten slotte zullen wij doorgaan met het bevorderen en intensiveren van de uitwisseling van kennis en ervaring tussen beleidsmakers, uitvoerders en onderzoekers op lokaal, regionaal, nationaal en Europees niveau teneinde de stedelijke dimensie van de duurzame-ontwikkelingsstrategie van de Unie, de strategie van Lissabon en de Europese werkgelegenheidsstrategie te versterken.

Europa heeft behoefte aan sterke steden en regio's waar het leven aangenaam is.
